

Uppsala universitet, rektor
Box 256
751 05 Uppsala
(UFV 2007/2038)

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Teresa Edelman
08-563 085 34
teresa.edelman@hsv.se

2009-05-11
Reg.nr 31-2837-08

Antagning till utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet – en uppföljning

Högskoleverket konstaterar att universitetet har vidtagit flera åtgärder med anledning av verkets tidigare kritik. Verket kan inte överpröva universitetets beslut att inte göra en anmälan till Statens ansvarsnämnd.

Bakgrund

I en anmälan till Högskoleverket ifrågasatte NNs hur hon blev behandlad i samband med rekryteringen till avdelningen för molekylär geriatrik vid institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap vid Uppsala universitet. Hon uppgav bl.a. att den professor hon hade kontakt med ansåg att någon antagning inte var aktuell förrän efter två års arbete som ”predoktorand”.

Universitetet medgav att det står i strid med universitetets regelverk att tvingas att vara ”predoktorand”. Universitetet uppgav att man arbetar aktivt för att undvika att ”skuggdoktorander” ska finnas vid universitetet. Som exempel på ett sådant arbete uppgavs att universitetet har ett tydligt regelverk som reglerar hur antagningar av doktorander ska ske och att en obligatorisk handledarkurs arrangeras fortlöpande för områdets handledare. Universitetet beklagade det som hade inträffat och uppgav att för att undvika liknande händelser i framtiden hade vicerektorn och chefsjuristen haft enskilda samtal med bland annat handledaren och prefekten vid institutionen för att säkerställa att regelverket kommer att följas framledes. Som ett led i det fortsatta arbete med att hindra förekomsten av ”skuggdoktorander” hade områdesledningen infortrat information från samtliga prefekter om alla studenter som efter avslutad grundutbildning är verksamma inom forskargrupper utan att vara registrerade som doktorander. I den händelse att det skulle visa sig att sådana förekommer skulle prefekterna anmodas att omedelbart vidta åtgärder.

I beslutet den 12 mars 2008 (reg.nr 31-5469-07) fann Högskoleverket att det inte fanns något lagligt stöd för professors hantering av NNs antagning och att hon borde ha hänvisats till ett ordinarie antagningsförfarande vid universitetet.

Uppsala universitet, som ytterst ansvarigt för reglernas efterlevnad, kritiserades för att NN blev behandlad i strid med gällande regler.

Högskoleverket anmodade också Uppsala universitet att redovisa de åtgärder som vidtogs med anledning av Högskoleverkets ställningstagande.

Universitetets redovisning

Uppsala universitet har hänvisat till sina tidigare redovisade åtgärder och har tillagt följande.

Rektorn tillsatte den 5 februari 2008 en arbetsgrupp med representanter från såväl studentkåren, de fackliga organisationerna och anställda med uppdrag att lämna förslag till åtgärder för att eliminera ”skuggdoktorandproblemet”. Gruppen lämnade sin rapport med förslag till åtgärder den 9 maj 2008.

Universitetsledningen kommer nu utifrån rapporten att arbeta vidare med åtgärder för att eliminera problemet med ”skuggdoktorander”.

Universitetets juridiska avdelning har fått i uppdrag att utreda huruvida universitetet ska göra en anmälan till Statens ansvarsnämnd med anledning av de uppgifter som framkommit i det aktuella ärendet.

Personer som är verksamma inom forskargrupper utan att ha fast anställning eller vara registrerade som doktorander följs kontinuerligt upp av områdeskansliet.

”Skuggdoktorandsproblemet” har även behandlats på ett av vetenskapsområdets prefektmöten.

Vetenskapsområdets forskarutbildningskommitté har tillsatt en arbetsgrupp bestående av prodekanus för forskarutbildningen, en sekreterare, tre lärarrepresentanter, en doktorandrepresentant, doktorandombudsmannen samt det medicinska doktorandrådets ordförande. Gruppen har diskuterat fram ett åtgärdsförslag. Ett av förslagen, som fakultetsnämnden ställer sig positiv till, är att införa en ”handledarlegitimation”.

Av den till redovisningen bifogade rapporten den 9 maj 2008 framgick att representanter från Uppsala studentkår reserverade sig mot förslagen. De ansåg bl.a. att de föreslagna åtgärderna var helt otillräckliga. Studentrepresentanterna förordade att universitetet skulle vidta disciplinära åtgärder och ställa de professorer som brutit mot regelverket till ansvar.

I ett beslut den 2 juni 2008 fann Uppsala universitet att tjänstefel inte hade begåtts i det aktuella fallet.

Skrivelsen från Uppsala studentkår

Studentkåren anhåller i en skrivelse till Högskoleverket att verket klargör var gränsen går mellan myndighetsutövning och annan verksamhet samt när disciplinansvar för tjänsteförseelse enligt 14 § lagen (1994:260) om offentlig anställning eller ansvar för tjänstefel enligt brottsbalken kan utkrävas.

Studentkåren ber också att Högskoleverket ska uppmana Uppsala universitet att överlämna till Statens ansvarsnämnd att pröva om den ifrågavarande professorn är skyldig till tjänsteförseelse eller tjänstefel.

Skrivelsen från NN

NN har i en skrivelse till Högskoleverket berättat att hon har sökt till en annan institution vid Uppsala universitet och blivit antagen som doktorand i februari 2008. Hon är numera vid en välsköt institution och har flera bra handledare. Hon anser att det är beklagligt och obegripligt att Uppsala universitet gör bedömningen att den aktuella professorns agerande varken utgjort tjänsteförseelse eller tjänstefel och förhindrar att saken blir prövad på ett korrekt sätt.

Högskoleverkets bedömning

Av utredningen framgår att Uppsala universitet har vidtagit flera åtgärder med anledning av Högskoleverkets kritik. Verket förutsätter att universitetet ser till att en liknande händelse som i NN:s fall inte upprepas. Högskoleverket anser sig dock inte kunna överpröva universitetets beslut att inte göra en anmälan till Statens ansvarsnämnd. Verket vidtar därför inte någon ytterligare åtgärd i ärendet.

Ärendet avslutas.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg
Chefsjurist

Teresa Edelman
Verksjurist

Kopia för kännedom:
NN
Uppsala studentkår